

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Інститут післядипломної освіти та довузівської підготовки

Кафедра професійної освіти та інноваційних технологій

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Методика роботи з дітьми із затримкою психічного розвитку

Освітня програма Спеціальна освіта

Спеціалізація Логопедія

Спеціальність 016 Спеціальна освіта

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “27” серпня 2020 р.

м. Івано-Франківськ – 2020

Силабус – це документ, в якому роз'яснюється взаємна відповідальність викладача і студента. В ньому представляються процедури, політики, зміст курсу, а також календар його виконання. В силабусі мають бути озвучені вимірювані цілі, які викладач ставить перед своєю дисципліною.

Студент має зрозуміти, чого він/вона зможе навчитися, чим саме може бути корисним цей курс. Силабус окреслює концептуальний перехід від «здобування знань» і «одержання практичних навичок» до компетентностей, що їх може засвоїти студент, вивчаючи цей курс. Силабус включає в себе анотацію курсу, мету (компетентності), перелік тем, матеріали для читання, правила стосовно зарахування пропущених занять. На відміну від робочого тематичного плану і навчально-методичного комплексу дисципліни, силабус створюється для студента.

Форма силабусу розглянута на засіданні НМР університету
Протокол № ____ від «__» _____ 202_ р.

Форма силабусу Затверджена Вченою радою університету
Протокол № ____ від «__» _____ 202_ р.

Розробник силабусу: Труш Надія Володимирівна – доцент кафедри професійної освіти та інноваційних технологій

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Методика роботи з дітьми із затримкою психічного розвитку
Освітня програма	Спеціальна освіта
Спеціалізація	Логопедія
Спеціальність	016 Спеціальна освіта
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Освітній рівень	бакалавр
Статус дисципліни	вибіркова
Курс / семестр	2 курс, III семестр
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 6 год. Практичні заняття – 2 год. Лабораторні заняття – 2 год. Самостійна робота – 80 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua

2. Опис дисципліни

Мета та цілі курсу (в межах мети та цілей ОП)

Метою викладання навчальної дисципліни «Методика роботи з дітьми із затримкою психічного розвитку» є формування в студентів уявлень про особливості організації і проведення корекційної роботи з дітьми із затримкою психічного розвитку з урахуванням їх індивідуальних особливостей.

Завдання: оволодіння студентами теоретичними знаннями та набуття ними практичних навичок організації корекційно-розвивального навчання з дітьми із затримкою психічного розвитку.

Компетентності

ЗК-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК-4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК-6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

СК-2. Здатність до аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду становлення і розвитку спеціальної та інклюзивної освіти.

СК-3. Здатність застосовувати психолого-педагогічні, дефектологічні, медико-біологічні, лінгвістичні знання у сфері професійної діяльності.

СК-4. Здатність планувати та організовувати освітньо-корекційну роботу з урахуванням структури та особливостей порушення (інтелекту, мовлення, слуху, зору, опорно-рухових функцій тощо), актуального стану та потенційних можливостей осіб із особливими освітніми потребами.

СК-5. Здатність реалізовувати ефективні корекційно-освітні технології у роботі з дітьми, підлітками, дорослими з особливими освітніми потребами, доцільно обирати методичне й інформаційно-комп'ютерне забезпечення.

СК-9. Здатність застосовувати теоретичні, емпіричні методи психолого-педагогічного дослідження, статистичні методи обробки отриманої інформації, визначати достовірність результатів дослідження.

СК-13. Здатність будувати гармонійні відносини з особами з психофізичними порушеннями, їхніми сім'ями та учасниками спільнот без упередженого ставлення до їх індивідуальних потреб.

Програмні результати навчання

РН1. Знати сучасні теоретичні основи спеціальної освіти відповідно до спеціалізації, застосовувати методи теоретичного та експериментального дослідження у професійній діяльності,

релевантні статистичні методи обробки отриманої інформації, узагальнювати результати дослідження.

РН4. Застосовувати для розв'язування складних задач спеціальної освіти сучасні методи діагностики психофізичного розвитку дітей, критично оцінювати достовірність одержаних результатів оцінювання, визначати на основі їх інтерпретації особливі освітні потреби дітей та рекомендації щодо створення найоптимальніших умов для здобуття освіти.

РН5. Розуміти принципи, методи, форми та сутність організації освітньо-корекційного процесу в різних типах закладів.

РН6. Планувати освітньо-корекційну роботу на основі результатів психологопедагогічної діагностики осіб з особливими освітніми потребами з врахуванням їхніх вікових та індивідуально-типологічних відмінностей.

РН10. Здійснювати спостереження за дітьми з психофізичними порушеннями (інтелекту, мовлення, зору, слуху, опорно-рухових функцій тощо), реалізовувати корекційно-педагогічну роботу з урахуванням їхніх психофізичних, вікових особливостей, індивідуальних освітніх потреб, можливостей та здібностей.

РН11. Застосовувати у професійній діяльності знання про методики, технології, форми і засоби реабілітації та корекційно-розвивального навчання дітей з особливими освітніми потребами.

РН12. Аргументувати, планувати та надавати психологопедагогічні та корекційно-розвиткові послуги (допомогу) відповідно до рівня розвитку і функціонування, обмеження життєдіяльності дитини з особливими освітніми потребами.

РН14. Реалізовувати психолого-педагогічний супровід дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзії у ролі вчителя-дефектолога, асистента вихователя закладу дошкільної освіти, асистента вчителя закладу загальної середньої освіти тощо.

РН15. Застосовувати у професійній діяльності сучасні універсальні та спеціалізовані інформаційні системи та програмні продукти; бібліотечні ресурси та технології, зокрема електронні; спеціальну апаратуру та інструменти.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Психолого-педагогічна характеристика дітей із затримкою психічного розвитку	Поняття про затримку психічного розвитку та її класифікація. Загальна психолого-педагогічна характеристика дітей із затримкою психічного розвитку. Організація та зміст корекційно-розвивального навчання дітей із затримкою психічного розвитку.	Тести, запитання
2.	Специфічні особливості дітей із ЗПР	Причини виникнення ЗПР. Особливості особистості дітей з затримкою психічного розвитку. Особливості розвитку особистості молодшого школяра із затримкою психічного розвитку	Тести, запитання
3.	Особливості корекційної роботи з дітьми, які мають затримку психічного розвитку	Раннє втручання – запорука нормального розвитку дитини. Принципи та завдання корекційної роботи. Психологічний супровід дітей із затримкою психічного розвитку як стратегія діяльності практичного психолога. Алгоритм побудови супроводжуючої роботи.	Тести, запитання

4. Система оцінювання курсу (зразок)

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	
Практичне заняття	10

Лабораторне заняття	10
Самостійна робота	20
Індивідуальне завдання	10
Залік	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу (зразок)

Види навчальної роботи	Навчальні тижні																	Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Лекції																		
Практичні з-тя		10																
Лабораторні з-тя				10														
Самостійна р-та						20												
Індивідуальні завдання								10										
Залік																	50	50
Всього за тиж-нь		10		10		20		10									50	100

Примітка: не рекомендується на один тиждень планувати кілька форм контролю.

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше
Література:	
<ol style="list-style-type: none"> Власова Т. А. Учителю о детях с отклонениями в развитии / Т. А. Власова, М. С. Певзнер. – М. : Просвещение, 1973. – 175 с. Войтко В. В. Психолого-педагогічний супровід дітей з затримкою психічного розвитку : [навчально-методичний посібник] / В. В. Войтко. – Кропивницький : КЗ «КОІПО імені Василя Сухомлинського», 2017. – 48 с. Діти з затримкою психічного розвитку : характеристика, особливості психологічного супроводу : метод. реком. [для методистів із психологічної служби, практичних психологів дошкільних навчальних закладів] / [Укл. : Л.О.Кондратенко]. – Суми : РВВ КЗ Сумський ОІПО, 2015. – 56 с. Діти з особливостями розвитку в звичайній школі [автор-укладач Л.В.Туріщева]. / Л.В.Туріщева. – Х.: Вид. група «Основа», 2011. – 111, [1] с. – (Серія «Психологічна служба школи»). Діти із затримкою психічного розвитку та їх навчання [навчальний посібник для педагогів та шкільних психологів] / Т. Д. Ілляшенко, Н. А. Бастун, Т. В. Сак. –К. : ІЗМН, 1997.– 128 с. Ілляшенко Т. Д. Аномальна дитина в школі: [навчально-методичний посібник] / Т. Д. Ілляшенко, Н. М. Стадненко. – К. : ІСДО, 1995.– 120 с. Колупаєва А. А. Діти з особливими потребами та організація їх навчання: Наук.-метод. посіб. / А.А. Колупаєва, Л.О. Савчук., – видання доповнене та перероблене, – К.: Видавнична група «АТОПОЛ», – 2011. – 273 с. – (Серія «Інклюзивна освіта»). Колупаєва А.А. Діти з особливими потребами в загальноосвітньому просторі: початкова ланка. Путівник для педагогів: Навч.-метод. посібник. / Колупаєва А.А., Таранченко О.М – К.: «АТОПОЛ». – 2010. – 96 с. – (Серія «Інклюзивна освіта»). Колупаєва А.А. Інклюзивна школа: Особливості організації та управління: Навч.-метод. 	

посібник / Колупаєва А.А., Софій Н.В., Найда Ю.М. та інш.; за заг. ред. Даниленка Л.І. – 2-ге видання, стереотипне – К.: ФО – П Парашин І.С., 2010, – 128 с.

10. Колупаєва А.А. Педагогічні умови інтегрування школярів з особливостями психофізичного розвитку у загальноосвітні навчальні заклади: Монографія / А.А. Колупаєва. – К.: Педагогічна думка, 2007. – 458 с.

11. Колупаєва А.А., Савчук Л.О. Діти з особливими потребами та організація їх навчання / А.А. Колупаєва, Л.О. Савчук. – К.:2011. – 274 с.

12. Лещинская Т. Л. Интегрированное обучение детей с особенностями психофического развития : Монография / Т. Л .Лещинская.– Мн. : НИО, 2003. – 232 с.

13. Липа В.А. Психологические основы педагогической коррекции / В.А. Липа. – Донецк: Лебідь, 2000. – 319 с.

14. Логопедія: Підручник, друге видання перероблене та доповнене. / За ред. М.К. Шеремет. – К.: Видавничий Дім «Слово». – 2010. – 672 с.

15. Матвеева М.П. Корекційна робота в системі освіти дітей з вадами розумового розвитку: навчально-методичний посібник / М.П. Матвеева, С.П. Миронова. – Кам'янець – Подільський державний університет. – 2008. – 204 с.

16. Матвеева М.П. Основи корекційної педагогіки: навчальний посібник / Матвеева М.П., О.В. Гаврилов, Миронова С.П. / за заг. ред. С.П. Миронової. – Кам'янець – Подільський державний університет. – 2010. – 264 с.

17. Миронова С. П. Основи корекційної педагогіки / Миронова С.П., Гаврилова О.В., Матвеева М.П.; за заг. ред. Миронової С.П. – Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка.– 2010.– 264 с.

18. Мони́на Г.Б. Гиперактивные дети: психолого-педагогическая помощь. Монография. / Мони́на Г.Б., Лютова-Робертс Е.К., Чутко Л.С., – СПб.: Речь, 2007.– 186 с.

19. Никішина В. Б. Практична психологія в роботі з дітьми із затримкою психічного розвитку : [посібник для психологів і педагогів] / В. Б. Никішина. – М. : Владос, 2003. – 128 с.

20. Обухівська А.Г. Психологу про дітей з особливими потребами у загальноосвітній школі / Обухівська А., Ілляшенко Т., Жук Т. – К.: Редакція загальнопед. газет, 2012. – 128 с. – (Бібліотека «Шкільного світу»).

21. Питання догляду за особами з розумовою відсталістю в сучасній дефектології: Навч. посіб. [укладач Л.М. Руденко]. – К.: «ДІА» – 2007. – 128 с.

22. Путівник для батьків дітей з особливими освітніми потребами: Навч. – метод. посіб. / за заг. ред. Колупаєвої А.А.. – К.: ТОВ ВПЦ «Літопис-ХХ». – 2010. – (Серія «Інклюзивна освіта»: у 9 книгах).

23. Синьов В. М. Корекційна психопедагогіка / В. М. Синьов. – К.: Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2009. – 224 с.

Чеботарьова О.В. Методичні рекомендації з досвіду роботи щодо організації та проведення індивідуального навчання вдома з учнями, які мають вади у психічному чи фізичному розвитку. / О.В. Чеботарьова – К., 2000. – 32 с.

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра професійної освіти та інноваційних технологій, м. Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57, 104 каб., https://kpoit.pnu.edu.ua kpoit@pnu.edu.ua
Викладач (і) Гостьові лектори	доцент кафедри професійної освіти та інноваційних технологій Труш Надія Володимирівна
Контактна інформація викладача	nadiia.trush@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Самостійне виконання студентом навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання
Пропуски занять (відпрацювання)	Виконання тестових завдань. Допуск до екзаменів передбачає виконання студентом всіх тестових та самостійних завдань та отримання мінімального балу 25 із 50 можливих.
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Враховуються завдання, які виконані у встановлені терміни
Невідповідна поведінка під час заняття	
Додаткові бали	
Неформальна освіта	Рекомендовані платформи: Coursera, Prometheus

Викладач

Труш Н.В.